

עת"מ : 4356-05-22

בעניין:

עתירה על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998

העותר:

מיכאל פואה – יו"ר בוחרים במשפחה – עמותת שיחת דקלים, ת.ז 056625023

נייד 0524202884

דוא"ל mifo5649@gmail.com פקס 0774448311

- נגד -

המשיבים:

1. יחזקאל פריד - עו"ד, הממונה על חופש המידע מד"א.

בדוא"ל: hez kif@mda.org.il

2. מגן דוד אדום

בפקס: 03-6306046

עתירה מינהלית

[על-פי חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998]

בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למשיבים

1. למסור את כל המידע הנמצא ברשותם לבקשתו של העותר מיום ט"ז אדר א' תשפ"ב (17/2/22)

להלן "הבקשה" מצ"ב **בנספח 1** לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 (להלן: "חוק חופש

המידע"). ובכלל זה:

פירוט מספר תרומות הדם החודשי מתחילת שנת 2020 ועד מועד מתן התשובה, תוך ציון:

א. מספר כולל של תרומות בכל חודש.

ב. כמה מהתרומות היו במסגרת מוסדית וכמה פרטיות.

וכן אבקש את פירוט מספר מנות הדם שנמכרו או נמסרו על ידי בנק הדם לגופים אחרים.

2. לבוא וליתן טעם מדוע בקשה זו לא נענתה.

תמצית העתירה:

3. העותר במסגרת פעילותו בתנועת "בוחרים במשפחה" ביקש מהמשיבים מידע על פי חוק חופש המידע, ולא נענה בהתאם לחוק. לאחר מכתב התראה ואיום בנקיטת הליך משפטי, הואיל משיב 1 ליתן מכתב תשובה בו הוא הודיע על סירוב המשיבים להיענות לבקשה מטעמי ביטחון המדינה וביטחון הציבור, ומטעם הכבדה ממשית על עבודת משיבה 2. העותר יטען כי טענות אלו הם טענות סרק שאין להם על מה לסמוך והם נועדו להסתיר את התנהלותה של משיבה 2.

הצדדים לעתירה:

4. **העותר** – יו"ר תנועת בוחרים במשפחה. תנועת בוחרים במשפחה היא ארגון חברתי שהוקם על ידי מרכז 'אחוזה' הפועל מטעם עמותת "שיחת דקלים", ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם. העותר עצמו הוא תורם דם קבוע אשר תרם במהלך חייו עשרות מנות דם. בעקבות התנהלותה של משיבה 2 בנושא שינוי טפסי ההתרמה בהם היא בחרה לפעול כמובילת שינוי חברתי למחיקת המונחים **אב ואם** מטפסיה. העותר חש כי משיבה 2 פועלת לחינוכו מחדש, נשבר אימונו במשיבה 2 והוא הפסיק לצערו הרב לתרום דם. העותר והתנועה שהוא עומד בראשה הם ממובילי המאבק בשינוי טפסי התרמת הדם שנעשה על ידי משיבה 2.

5. **משיב 1** - עו"ד יחזקאל פריד – הממונה על חופש המידע במד"א. אליו הופנתה הבקשה, והוא האחראי מטעם משיבה 2 לספק את המידע המבוקש.

6. **משיבה 2** – מגן דוד אדום היא אגודה ארצית הפועלת על פי חוק מד"א התש"י – 1950. המשיבה היא המפעילה של בנק הדם, והיא המעסיקה של משיב 1 ואחראית לספק את המידע המבוקש בהתאם לחוק חופש המידע.

העובדות:

7. **בתאריך ט"ז אדר א' תשפ"ב (17/2/22)**: הגיש העותר בקשת חופש המידע בנושא בנק הדם. סמוכין: 308510. **מצ"ב בנספח 1**. העותר לא קיבל שום תשובה מהמשיבים.

8. לאחר 30 יום שלח העותר ב- **י"ט אדר ב' תשפ"ב (22/3/22)** מכתב בדוא"ל למשיבה 1 ובו בקשה לקבלת המידע. **מצ"ב בנספח 2**.

9. לאחר שהעותר לא נענה ואף לא קיבל אישור קבלה לפניה דלעיל, שלח העותר ביום שלמחרת מכתב "התראה לפני נקיטת הליכים – מיצוי הליכים **מצ"ב בנספח 3**.

10. עוד באותו היום התקשר משיב 1 לעותר, התנצל על העיכוב והבטיח שבתוך כשבוע תשלח תשובה.
11. לאחר שעברו יותר משבועים והתשובה בוששה מלהגיע, בתאריך ג' ניסן תשפ"ב (4/4/22) שלח העותר למשיב 1 בדוא"ל התראה חריגה ובה נוסח העתירה שתוגש במידה ובקשתו לא תענה בתוך שבוע.

12. בתאריך י"ג ניסן תשפ"ב (14/4/22) התקבל מענה החתום בידי משיב 1, ("להלן "המענה") ובו החלטה שלא להיענות לבקשה. ביחס לבקשה א'1 ו-2 הוי אומר מספר מנות הדם שנתרמו בכל חודש משנת 2020 ולמי הם שווקו מטעמים של בטחון הציבור ובטחון המדינה, וביחס לבקשה א'1 הוי אומר

כמה מהתרומות היו מוסדיות וכמה פרטיות, מהטעם שהמידע לא מצוי בידי המשיבים ונדרשת עבודה הדורשת משאבים רבים להפקתו. **המענה מצ"ב כנספח 4.**

13. בתאריך כ"ג ניסן תשפ"ב (24/4/22) שלח העותר מכתב נוסף בתגובה למענה. **מצ"ב כנספח 5.** במכתב זה דרש העותר לקבל הבהרה מהו הסיכון הביטחוני ועל מה הוא נסמך, הכל כפי שיפורט בעתירה. וכן מדוע הפקת מידע הקיים במסד נתונים באמצעות שאילתה היא עבודה הדורשת משאבים.

14. עד למועד הגשת העתירה לא התקבלה שום התייחסות נוספת של המשיבים.

הרקע המשפטי:

15. חוק חופש המידע תשנ"ח – 1998 סעיף 1:
"לכל אזרח ישראלי או תושב, הזכות לקבל מידע מרשות ציבורית, בהתאם להוראות חוק זה."

16. חוק חופש המידע תשנ"ח – 1998 סעיף 17 (א):
"עתירה על החלטת רשות ציבורית לפי חוק זה תידון בבית משפט לענינים מינהליים"

17. בחוק מד"א התש"י – 1950 בסעיף 3 נקבע בס"ק (ג) שאחת ממטרות האגודה היא:
(ג) לקיים לטובת כלל התושבים שירות של אגירת דם, פלאסמה ומוצרי-לואי שלהם.

18. בנק הדם של משיבה 2 כפוף לחוזר חטיבת הרפואה במשרד הבריאות חוזר 11/2020 ופועל כ"בנק דם כללי". בפרק ב. של החוזר סעיף 1. נקבע כי:
"תרומת דם תינתן בהתנדבות בלבד."

הטענות:

19. העותר יטען כי משיבה 2 היא אגודה אזרחית לכל דבר ועניין, המפעילה את בנק הדם הכללי כמונופול.

20. העותר יטען כי משיבה 2 מחויבת על פי חוק להחזיק מלאי דמים לטובת כלל התושבים כאמור בסעיף 17 לעיל, ויחד עם זאת היא יכולה להשיג את מנות הדם רק מכח אמון הציבור שיתנדב לתרום את הדם, כאמור בסעיף 18 לעיל.

21. העותר יטען כי משיבה 2 עושה לא פעם שימוש במידע שיש בידה לגבי מספר תרומות הדם, ומפרסמת ברבים שיש חוסר במנות דם, וביום ז' אדר אי תשפ"ב (8/2/22) אף פרסמה אזהרה בדבר "המחסור הכי חמור בתרומות דם ב-40 השנים האחרונות". העותר יטען כי בדיון שנערך בוועדת הבריאות בכנסת ביום זה בנושא זה נחלקו הדעות בדבר הסיבות למחסור. חה"כ מעוז ואחרים טענו כי הסיבה היא למחסור היא איבוד אימון הציבור בהתנהלות בנק הדם עקב ההתנהלות השערורייתית בנושא שינוי טפסי ההתרמה ומחיקת האב והאם מהטפסים, ואילו שר הבריאות טען שמדובר במחסור הנובע מהעלייה בתחלואת הקורונה. טענה נוספת שעלתה במהלך הדיון הייתה שיתכן שבכלל אין באמת מחסור במנות דם, היות והצעת תרומה של 4000 מנות דם עם הטפסים הישנים איתם תרמו רק מספר חודשים קודם לכן נדחתה על הסף על ידי מנכ"ל מד"א.

22. העותר יטען כי שאלת מספר מנות הדם שנתרמו כל חודש בשנים האחרונות ומה השימוש שנעשה בהם הפכה להיות שאלה ציבורית כבדת משקל, וכל הסתרה של משיבה 2 בענין זה פוגעת באימון ציבור התורמים, ובהכרח פוגעת ביכולת של משיבה 2 למלא את תפקידה על פי חוק כאמור לעיל בסעיף 20.

23. העותר יטען כי לא יעלה על הדעת שגוף ציבורי יעשה במידע שיש בידו ככל העולה על רוחו ולא יאפשר לציבור לבקר את התנהלותו. חשיבותה של הזכות לקבל מידע אמין מלא ומדויק מהרשויות הציבוריות הינה נגזרת של חופש הביטוי ועל כן הוכר מעמדה כמעמד של זכות יסוד בשיטת המשפט בישראל. יתרה מזאת, זכות זו היא אבן היסוד במלחמה נגד השחיתות, שכן "אור השמש הוא המטהר הטוב ביותר, ואור המנורה הוא השוטר היעיל ביותר" כפי שקבע השופט העליון האמריקאי לואי ברנדייס.

24. כך גם קבע בית המשפט העליון בע"מ 9135/03 המועצה להשכלה גבוהה נ' הוצאת עיתון הארץ, פ"ד ס(4) 217 (2006) בעמוד 230, כדלקמן:

"הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה..."

25. כמו כן, בע"מ 398/07 התנועה לחופש המידע נ' מדינת ישראל - רשות המיסים נקבע כי:

"הזכות למידע מהווה כלי מרכזי לפיקוח על תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית ולהבטחת הגשמת עקרונות המשטר הדמוקרטי. בהיבט זה, חופש מידע הוא תנאי חשוב ומהותי ליכולתו של הציבור לבקר את הרשויות הציבוריות. הוא יוצר שקיפות באשר למדיניותה של הרשות ובאשר להחלטותיה ולדרכי פעולתה, וזו, מחד גיסא מאפשרת לציבור להתחקות אחר אופן פעולת הרשות ולבקרו, ומאידך גיסא יש בה כדי לגרום אף לרשות עצמה לשפר את פעולתה ביוזמה כי היא חשופה באופן תמידי לעינו הביקורתית של הציבור. אכן, במובן זה, הזכות לחופש מידע הינה בעלת תרומה מכרעת ל-'היגיינה הציבורית' ולשיפור איכותה של פעולת הרשות".

ושם בהמשך:

"הנה כי כן, זכות הציבור לדעת עומדת בזכות עצמה כזכות בעלת חשיבות עילאית, ולא רק זאת, אלא שמהווה היא גם אמצעי להגשמתן של זכויות אחרות ואינטרסים ציבוריים נוספים, בבחינת "בסיס עליו ניתן לבנות, במשטר דמוקרטי, תרבות של זכויות" (ברק, חופש המידע, בעמ' 97).

טענות המשיבים:

26. במענה ששלח משיב 1 מטעם משיבה 2 ומצ"ב כנספח 4 טענו המשיבים כדלקמן:

ביחס לבקשות 1א' ו-2:

א. משיבה 2 היא גוף הפועל תחת סידורי אבטחה הדוקים והוא מופיע בתוספת החמישית בחוק להסדרת הבטחון.

ב. משיבה 2 קיימה שיח עם הלשכה המשפטית של מערך הסייבר הלאומי בנושא.

ג. כמי שמנויה בתוספת החמישית לחוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים עליה למלא אחר הנחיות מקצועיות שניתנות.

ד. המידע המבוקש בבקשת העותר סעיף 1א' ו-2 הוא מידע שעשוי לפגוע בביטחון המדינה, ביטחון הציבור או בטחונו או שלומו של אדם.

ביחס לבקשה 1ב':

ה. משיבה 2 טענה שאין המידע מצוי ברשותה כפי המבוקש ועליה לעבד את המידע לפי צרכי המבקש דבר שיביא להכבדה ממשית על עבודתה של המשיבה.

תגובת העותר לטענות המשיבים

ביחס לבקשות 1א' ו-2:

27. העותר יטען כי המשיבים לא הציגו שום הנחיה של גוף מקצועי כלשהו שלא לפרסם את הנתונים המבוקשים, ואשר על כן אין בדבריהם כלום. העותר יוסיף כי כאמור בסעיף 13 לעתירה זו, הוא פנה למשיבים (מצ"ב כנספח 5) ובסעיף 6-7 במכתבו למשיבים הוא כתב כדקלמן:

6. במכתבך (המענה בעתירה זו. מ.פ.) ציינת כי התייעצתם עם הלשכה המשפטית של מערך הסייבר בנושא, אולם מתשובתך נראה כי לא קיבלתם שום הנחיה התומכת בהחלטתכם.

7. אשר על כן אבקש לקבל עד יום א' ל' ניסן תשפ"ב (1/5/22) את פנייתכם למערך הסייבר ואת תשובתם. במידה ולא אקבל מידע זה אראה בכך הודאה שלא קיבלתם שום הנחיה ממערך הסייבר בנידון.

למותר לציין שעד להגשת העתירה לא התקבלה שום תגובה מהמשיבים.

28. העותר יטען כי החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים לא הופך את המידע בגופים אלו לסודי ולא מוכיח דבר לגבי הקשר שלהם לביטחון המדינה. בחוק זה כלולים גופים רבים כמו רשות העתיקות קק"ל הלמ"ס הבורסה ועוד ועוד. עצם הטענה שהיות ומד"א מופיעה בתוספת 5 לחוק הופך את המידע אודות פעילותו בכלל ופעילות בנק הדם למידע סודי שיכול לפגוע בביטחון המדינה היא מופרכת ומגוחכת ולא עומדת בחובת ההנמקה.

ביחס לבקשה 1ב':

29. העותר יטען כי כתורם דם במשך שנים רבות הוא יודע בוודאות כי המידע המבוקש האם תרומת הדם היא פרטית או מוסדית נרשמת במחשבי המשיבה.
30. העותר יטען כי גם אם אין למשיבה 2 שאילתה מוכנה במסד הנתונים שלה להפקת מידע זה, הכנת שאילתה להפקת נתונים היא ענין טכני שאין בו כדי לפגוע בעבודת המשיבה בכהוא זה.
31. העותר יטען כי תשובת המשיבים בענין זה היא התחמקות מחובת הצגת מידע חשוב לציבור מידע ששייך לציבור ולא למשיבה.

סיכום

32. הזכות לקבלת מידע על פעילותה של אגודה ציבורית כדוגמת משיבה 2 היא מאבני היסוד של חברה חופשית, והיא מקבלת משנה תוקף כאשר כל פעילותה של משיבה 2 מבוסס על אמון הציבור והתנדבותו לתרום דם. טענות המשיבים כאילו מדובר במידע העלול לסכן את ביטחון המדינה או הציבור הם עורבא פרח, ואין להם על מה שיסמוכו. כמו כן הטענה שעייבוד המידע בדבר מהות התרומה - מוסדית או פרטית - יגרום להכבדה והקצאת משאבים בלתי סבירה למשיבה, היא טענה חלולה שאין בה ממש.
33. אשר על כן מתבקש בית המשפט להורות למשיבים להיענות לבקשת העותר ולספק לו בתוך 14 יום את כל המידע המבוקש על ידו ובכלל זה.
- פירוט מספר תרומות הדם החודשי בשנים משנת 2020 ועד מועד מתן התשובה.
- תוך ציון:
- א. מספר כולל של תרומות בכל חודש.
- ב. כמה מהתרומות היו במסגרת מוסדית וכמה פרטיות.
- וכן את פירוט מספר מנות הדם שנמכרו או נמסרו על ידי בנק הדם לגופים אחרים.
34. כמו כן, מתבקש בית המשפט לחייב את המשיבים בהוצאות משפט לרבות שכ"ט העותר.

ובאתי על החתום

מיכאל פואה

מיכאל פואה

העותר



תאריך: 17/02/2022 סמוכין: 308510

מדינת ישראל
משרד המשפטים
היחידה לחופש המידע



בקשה לקבלת מידע (לפי חוק חופש המידע התשנ"ח – 1998)

סוג המידע המבוקש

הבקשה לקבלת מידע הינה:

- מידע המבוקש על ידי עמותה או ארגון חברתי
- מידע המבוקש על ידי גוף מחקר אקדמי
- מידע המבוקש על ידי מקבלי קצבה
- מידע אישי
- מידע חייב בפרסום
- מידע בתשלום

יש לצרף אישור ניהול תקין בתוקף מאת הרשם המוסמך

ניהול תקין pdf.2022

פרטים אישיים

	תואר בחירה	מעמד המבקש/המבקשת אזרח/אזרחית או תושב/תושבת
מספר זיהוי 056625023	שם פרטי מיכאל	שם משפחה פואה
פקס	סלפון 052-4202884	מספר רישוי
	דואר אלקטרוני mifo5649@gmail.com	
מספר בית 11	רחוב תאנה	מען ישוב מצפה נטופה
	תא דואר	מיקוד 1529500

האם הבקשה מוגשת עבור גורם אחר?

- כן
- לא

הרשות הציבורית ממנה מתבקש המידע

שם הרשות הציבורית

מגן דוד אדום

טלפון הממונה

03-6300286

דוא"ל הממונה

hezkif@mda.org.il

שם הממונה

עו"ד יחזקאל פריד

פרטי הבקשה

נושא הבקשה

בנק הדם

תיאור הבקשה

ב"ה

שלום

1. אבקש לקבל את פירוט מספר תרומות הדם החודשי בשנים משנת 2020 ועד מועד הגשת הבקשה. אבקש לציין:
 - א. מספר כולל של תרומות בכל חודש.
 - ב. כמה מהתרומות היו במסגרת מוסדית וכמה פרטיות.
2. כמו כן אבקש את פירוט מספר מנות הדם שנמכרו או נמסרו על ידי בנק הדם לגופים אחרים.

צירוף קובץ

אינני מאשר/מאשרת שפרטי הבקשה יהיו גלויים לצד ג' אם תיערך אליו פניה

תשלום אגרת בקשה (לפי תקנות חופש המידע (אגרות), התשנ"ט-1999)

הריני מתחייב/מתחייבת לשאת בעלות אגרת טיפול ואגרת הפקה, ככל שיידרש לשם טיפול בבקשתי, עד לסכום של 153 ש"ח

**טופס זה מנוסח בלשון זכר אך מתייחס לשני המינים כאחד
מסמך זה מכיל מידע מוגן על פי חוק הגנת הפרטיות**

8:51 ,29.4.2022

Gmail - בקשת חופש המידע שלא נענתה

מיכאל פואה <mifo5649@gmail.com>



בקשת חופש המידע שלא נענתה

הודעה אחת

21 במרץ 2022 בשעה 21:09


מיכאל פואה <mifo5649@gmail.com>
תשובה ל: mifo5649@gmail.com
אל: hezkif@mda.org.il

ב"ה

לעו"ד יחזקאל פריד
שלום

מצ"ב בקשת חופש המידע שהוגשה בתאריך: 17/02/2022 סמוכין: 308510.
עברו למעלה מ-30 יום ועדיין לא קבלתי מענה.
נא טיפולך למתן מענה בהתאם לחוק.

בתודה ובברכה
מיכאל פואה
052-4202884

בקשה לקבלת מידע מדא מנות דם.pdf 
83K

כ' אדר ב' תשפ"ב
23/3/22

ב"ה

לכבוד
עו"ד יחזקאל פריד
הממונה על חוק חופש המידע
מד"א

הנדון: התראה לפני נקיטת הליכים – מיצוי הליכים

בתאריך ט"ז אדר א' תשפ"ב (17/2/22) הגשתי בקשת חופש המידע בנושא בנק הדם. סמוכין: 308510

עברו 30 יום ולא נענית. ביום י"ט אדר ב' תשפ"ב (22/3/22) שלחתי מכתב בדוא"ל ובו בקשה לקבל את המידע המבוקש בהתאם לחוק. עלי לציין שעד עתה לא קיבלתי שום התייחסות מכם לא לעצם הגשת הבקשה ולא לדוא"ל שנשלח אתמול.

אבקש לקבל התייחסותכם לבקשה בטרם אנקוט בצעדים משפטיים. נא ראו מכתב זה כמיצוי הליכים טרם עתירה.

בברכה

מיכאל פואה

052-4202884

אגף תקשוב ומידע
וועדת מידע
י"ג ניסן, תשפ"ב
14 אפריל, 2022
O-2022-4820-058139
בקשת מידע מסי' 2022-012064

לכבוד
מר מיכאל פואה

באמצעות דואר: mifo5649@gmail.com

שלום רב,

הנדון: מענה לבקשת מידע עפ"י חוק חופש המידע - בנק הדם

במענה לפנייתך, שעניינו בקשה לקבלת מידע לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "**חוק חופש המידע**" או "**החוק**"), להלן תשובת אגודת מגן דוד אדום בישראל (להלן: "**מד"א**):

נקדים ונציין, לאחר שהתקבלה פנייתך האמורה, ובהתחשב בכך שמד"א מנויה בתוספת החמישית לחוק להסדרת הבטחון בגופים ציבוריים, תשנ"ח-1998 ("**חוק להסדרת הבטחון**") וכי בהתאם לכך עליה למלא את הנחיות מקצועיות שניתנות, מד"א פתה וקיימה שיח עם הלשכה המשפטית של מערך הסייבר הלאומי בנושא.

1. בהתייחס לבקשותיך 1א + 2 – אין בידי מד"א להיענות לבקשותיך, וזאת מהטעמים שיובאו להלן:

1.1 לא בכדי נקבע בחוק להסדרת הבטחון כי גופים כמפורט שם, ובהם מד"א, ימלאו את הנחיות מקצועיות שניתנות להם: פעילות שירותי הדם של מד"א עוסקת באיסוף, עיבוד, בדיקה ואספקת ומרכיבי דם לכל בתי החולים ברחבי ישראל, עבור חולים הזקוקים לעירוויי דם, וכן היא כוללת את מערך ההתרמות הארצי ובנק הדם המרכזי. מטבע הדברים, המדובר במרכז אסטרטגי, רב חשיבות ובעל משמעויות קריטיות הנוגע לביטחון המדינה ואזרחיה ברמה הישירה והמיידי, ואשר פועל תחת סידורי אבטחה הדוקים.

1.2 אשר על כן, המידע המבוקש נוגע לחומר העשוי לפגוע בביטחון המדינה, ביטחון הציבור או בטחונו או שלומו של אדם, ולפיכך לא ניתן לגלותו.

2. בהתייחס לבקשתך 1ב - הוחלט שלא להיעתר לבקשתך, וזאת בהתאם להוראות סעיף 7(ה) לחוק חופש המידע שלפיהן המידע יועמד לרשות המבקש כפי שהוא מצוי בידי הרשות הציבורית ואין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש, ולחילופין לפי הוראות



סעיף 118) לחוק חופש המידע, שכן היעדרות לבקשתך תביא להכבדה ממשית על עבודתה של מדי"א ותצריך ממנה הקצאת משאבים בלתי סבירה וכן כל תזכור בסעיף 1.

לעניין הקצאת משאבים בלתי סבירה קבע בית המשפט העליון בע"מ 08/2398 מדינת ישראל – משרד המשפטים נ' אליצור סגל, סד(3) 666, 23 (2011) (להלן: "יעניין סגל"), כי די להוכיח ש"גילוי המידע הביא להסטה של משאב קיים באופן היוצר הכבדה ממשית על הרשות במילוי משימתה העיקרית... אין חשיבות מכרעת בהקשר זה להבחנה בין השבתתו של עובד קיים ממלאכתו העיקרית ודיתוקו למשימת המידע תוך הזנחת משימותיו הרגילות, לבין גיוס של עובד חדש למשימה זו כתוספת משאבים. כך או כך המשמעות היא הכבדה ממשית". לעניין עיבוד המידע, נקבע באותו עניין כי "יש ליתן משקל לסעיף 7(ה) לחוק, לפיו אין הרשות חייבת לעבד את המידע לצרכיו של המבקש. אכן, עיבוד מידע איננו אחד מתפקידיה העיקריים של הרשות שהרי "חוק חופש המידע עוסק במסירת מידע קיים" (ע"מ 02/1825 מדינת ישראל – משרד הבריאות ל' איגוד בתי אבות-א.ב.א. פ"ד נט(3) 726, 731 (2005) (להלן: "ענין איגוד בתי אבות"); וראו גם הגדרת המונח "מידע" בסעיף 2 לחוק, לפיו מידע הוא "כל מידע המצוי ברשות ציבורית, והוא כתוב, מוקלט, מוסרט, מצולם או ממוחשב". לפיכך הקצאת משאבים לצורך עיבוד מידע, שאיננו מתפקידיה העיקריים של הרשות, וזאת על חשבון משימותיה העיקריות, היא על-פניה הקצאת משאבים בלתי סבירה לפי סעיף 118) העשויה להצדיק סירוב לבקשה".

(ההדגשות אינן במקור, הח"מ)

3. בהתאם להוראות סעיף 7(ו) לחוק חופש המידע, הריני לידע אותך כי הנך רשאי לעתור כנגד החלטה זו לבית המשפט לעניינים מנהליים תוך 45 יום, בהתאם להוראות סעיף 17(א) לחוק חופש המידע והוראות חוק בתי משפט לעניינים מנהליים, התש"ס-2000.

בברכה,
מנ"מ יחזקאל פריד, עו"ד
הממונה על יישום חוק חופש המידע
מגן דוד אדום בישראל



כ"ג ניסן תשפ"ב

24/4/22

ב"ה

לכבוד

עו"ד יחזקאל פריד

הממונה על חוק חופש המידע

מד"א

הנדון: מענה לבקשת חופש המידע - מיצוי הליכים

1. בערב חג הפסח י"ג ניסן תשפ"ב (14/4/22) קיבלתי את תשובתך במענה לבקשת חופש המידע מתאריך ט"ז אדר א' תשפ"ב (17/2/22) בנושא בנק הדם. סמוכין: 308510.
2. בתשובה זו (להלן "המענה") שניתנה באיחור רב, אתה טוען כי המידע המבוקש קרי כמה תרומות דם נאספו על ידי מד"א בכל חודש משנת 2020 ועד היום הוא מידע סודי העשוי לפגוע בביטחון המדינה, בטחון הציבור או בטחוננו ושלומנו של אדם. כך גם ביחס לשימוש שנעשה במנות הדם היו אומר כמה מהם נמכרו או נמסרו לגופים אחרים.
3. בתשובתך אתה סומך יתדותיך על החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, תוספת 5, ועל הנחיה מקצועית של הלשכה המשפטית של מערך הסייבר שניתנה לכם בנידון.
4. בבג"ץ 9135-03 קבעה השופטת א. חיות בפסק הדין כי:

הזכות לקבלת מידע על פעילותן של רשויות ציבוריות היא מאבני היסוד של חברה חופשית. היא נוגעת לעצם קיומו של המשטר הדמוקרטי, היא מזינה את חירות הביטוי וניזונה ממנה, והיא משקפת את התפיסה המשפטית שלפיה הרשות כנאמן הציבור מחויבת לדאוג לציבור ולא לעצמה במילוי תפקידיה

ובהמשך היא הוסיפה:

בבג"ץ 1601/90 שליט ב' פרס, בעמ' 361 הדגיש בית משפט זה את חשיבותו של עקרון חופש המידע מהיבט נוסף והוא הפיקוח על תקינות פעולותיה של הרשות הציבורית, באומרו: "העין הציבורית היא לא רק ביטוי לזכות לדעת, אלא גם בבואה לזכות לפקח" (שם, בעמ' 361). אכן, שקיפות פעולותיהן של רשויות השלטון מאפשרת לאזרחים להתחקות על פעולות אלה ועל השיקולים שעמדו בבסיסן ולבקורן, ככל שהדבר דרוש, והיא תורמת תרומה מכרעת ל"ההיגיינה הציבורית" ולשיפור איכותה של פעולת הרשות בידועה כי פעולותיה ותהליך קבלת החלטותיה חשופים ושקופים לעין הציבור.

5. החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים לא הופך את המידע בגופים אלו לסודי ולא מוכיח דבר לגבי הקשר שלהם לביטחון המדינה. בחוק זה כלולים גופים רבים כמו רשות העתיקות קק"ל הלמ"ס הבורסה ועוד ועוד. עצם הטענה שהיות ומד"א מופיעה בתוספת 5 לחוק הופך את המידע אודות פעילותו בכלל ופעילות בנק הדם למידע סודי שיכול לפגוע בביטחון המדינה היא מופרכת ומגוחכת ולא עומדת בחובת ההנמקה.

www.mercazachva.org.il אתר: family@mercazachva.org.il מיסודו של מרכז אחוה



6. במכתבך ציינת כי התייעצתם עם הלשכה המשפטית של מערך הסייבר בנושא, אולם מתשובתך נראה כי לא קיבלתם שום הנחיה התומכת בהחלטתכם.
7. אשר על כן אבקש לקבל עד יום א' ל" ניסן תשפ"ב (1/5/22) את פנייתכם למערך הסייבר ואת תשובתם. במידה ולא אקבל מידע זה אראה בכך הודאה שלא קיבלתם שום הנחיה ממערך הסייבר בנידון.
8. ברצוני להדגיש שעל פניו נראה כי המענה נושא את שם הביטחון לשווא מתוך מטרה להסתיר התנהלות לא תקינה של בנק הדם. לא יעלה על הדעת שבנק הדם יפנה לציבור ויבקש שיתרום מדמו ואף יפרסם נתונים שיש מחסור חמור במנות דם, וכאשר נציג ציבור מבקש לקבל מידע ולפקח על התנהלות בנק הדם ועל המידע המופץ על ידו בנושא זה, הוא יענה בסירוב באמתלה מפוקפקת שכזו.
9. בסעיף 2 למענה דחיתם את בקשתי לקבל את הפירוט כמה מהתרומות היו מוסדיות וכמה פרטיות בטענה שמדובר במידע שלא נמצא ברשותכם ושתצטרכו להקדיש לכך משאבים רבים.
10. היות ותרמתי דם פעמים רבות אני יודע באופן ודאי שכל תרומה נרשמת במחשב ומסומנת כתרומה פרטית או מוסדית. מדובר אם כן בשאילתה פשוטה שניתן וצריך לעשות כדי לקבל מידע זה שקיים במערכת.
11. אשר על כן אבקשכם לבחון מחדש את תשובתכם בטרם אפנה לקבל סעד מבית המשפט.
12. אין במכתב זה שום וויתור על כל סעד משפטי או אחר כדי לקבל את המידע המבוקש על פי חוק חופש המידע.

בברכה

מיכאל פואה

יו"ר

052-4202884